

Sygn. akt I C 15/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2014 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Joanna Dalba

Protokolant Magdalena Grubek

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2014 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa Miasta S. W.

przeciwko J. C.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego J. C. na rzecz powoda Miasta S. W. kwotę 21,60 zł. (dwadzieścia jeden złotych i sześćdziesiąt groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26 września 2012 r. do dnia zapłaty;
2. w pozostałym okresie powództwo oddala;
3. zasądza od pozwanego J. C. na rzecz powoda Miasta S. W. kwotę 14,- zł. (czternaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 7,- zł. (siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 15/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 lipca 2013 roku (data prezentaty sądowej – k. 1) miasto stołeczne W. – Zarząd (...) - reprezentowane przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego T. C. (pełnomocnictwo – k. 3) – wniosło o zasądzenie od pozwanego J. C. kwoty 183,60 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26 września 2012 roku do dnia zapłaty oraz o zwrot kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, że pozwany w dniu 11 września 2012 roku korzystał z komunikacji miejskiej nie posiadając ważnego biletu. Pozwany zobowiązany został do zapłaty kwoty 180,00 złotych tytułem opłaty dodatkowej oraz należności przewozowej w wysokości 3,60 złotych. Pozwany nie uregulował należności w ustalonym terminie płatności. Jako podstawę prawną dochodzonego roszczenia powód wskazał art. 33a ust. 3 ustawy Prawo Przewozowe, Uchwałę nr XVI/301/2011 Rady m.st. W. z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie opłat za usługi przewozowe środkami lokalnego transportu zbiorowego w m.st. W. oraz art. 360 i 361 k.p.c. (**pozew z załącznikami – k. 1 – 4**)

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 12 lipca 2013 roku Referendarz Sądowy Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie (sygn. Akt I Nc 5040/13) nakazał pozwanemu, aby zapłacił na rzecz powoda kwotę 183,60 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 26 września 2012 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 67,50 zł tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego albo wniósł w terminie dwóch tygodni sprzeciw. (**nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym – k. 5**)

W piśmie z dnia 19 listopada 2013 r. (**k. 11**) powód wniósł o ustanowienie kuratora w osobie pracownika Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia Wydział I Cywilny wyznaczonego przez sąd dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego. Podniósł, że doręczenie nakazu zapłaty w sprawie okazało się nieskuteczne, jako że pozwany został wymeldowany z dotychczasowego miejsca zamieszkania, a powód wyczerpał już możliwości wskazania aktualnego adresu pozwanego.

Postanowieniem z dnia 7 stycznia 2014 r. (**k. 17**) tutejszy Sąd uchylił nakaz zapłaty w sprawie I Nc 5040/13 i ustanowił kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego J. C. w osobie asystenta sędziego Wydziału I Cywilnego tego Sądu K. M. w celu reprezentowania praw pozwanego w niniejszym procesie, a ponadto zarządził dokonania ogłoszenia o ustanowieniu kuratora w budynku Sądu oraz lokalu Urzędu Gminy właściwego dla ostatniego miejsca zamieszkania pozwanego przez okres jednego miesiąca, uzależniając skuteczność doręczenia pism procesowych do rąk kuratora od upływu jednego miesiąca od daty wywieszania ogłoszenia w budynku sądowym.

Na rozprawę dniu 26 marca 2014 r. (**protokół k. 39**) nie stawił się pełnomocnik powoda. Stawił się kurator procesowy pozwanego, wnosząc o oddalenie powództwa.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 września 2012 roku pozwany J. C. korzystał z komunikacji miejskiej w W. (autobus linii 401). Na odcinku pomiędzy D. S. a przystankiem N. dokonano wobec pozwanego kontroli biletu. Pozwany nie posiadał ważnego biletu na przejazd. Został wobec tego zobowiązany do zapłaty kwoty 18,00 złotych tytułem opłaty dodatkowej oraz należności przewozowej w wysokości 3,60 złotych (**wezwanie do zapłaty – k. 4**). Pozwany nie uregulował należności w ustalonym terminie płatności.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzone w aktach sprawy dokumenty. Ich autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron, a Sąd nie znalazł podstaw od odmówienia im przymiotu wiarygodności.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

W ocenie Sądu powództwo zasługuje na uwzględnienie jedynie do kwoty 21,60 zł, zaś w pozostałej części podlega oddaleniu.

Nie ulega wątpliwości, iż pomiędzy stronami niniejszego procesu doszło do zawarcia umowy przewozu osoby. Do powstałego stosunku prawnego zastosowanie znajdzie ustawa z dnia 15 listopada 1984 roku Prawo przewozowe (tekst jednolity Dz.U. z 2000 roku, Nr 50, poz. 601 z późn. zm) – art. 1 ust. 1 tejże ustawy.

Stosownie do przepisu art. 16 ust. 1 powołanej ustawy umowę przewozu zawiera się przez nabycie biletu na przejazd lub spełnienie innych określonych przez przewoźnika warunków dostępu do środka transportowego, a w razie ich nieustalenia - przez samo zajęcie miejsca w środku transportowym.

W niniejszej sprawie pozwany niewątpliwie zawarł z Miastem S. W. umowę przewozu, znajdował się bowiem w autobusie miejskim. W przytoczonych wyżej przepisach czas, w którym pasażer ma obowiązek skasować bilet określony jest jako „niezwłocznie po zawarciu umowy”, czyli po wejściu do strefy biletowej. Jak wynika z akt sprawy, pozwany nie dopełnił swego obowiązku w tym zakresie, w związku z czym ponosi odpowiedzialność za naruszenie przytoczonego art. 33a ust. 1 i 3 ustawy Prawo przewozowe. Podnoszona przez kuratora pozwanego okoliczność, że w wezwaniu brak jest pouczenia o możliwości wniesieniu sprzeciwu od nałożonej opłaty, nie ma w niniejszej sprawie większej doniosłości prawnej. Pozwany zaakceptował bowiem swój dług z tytułu przejazdu bez ważnego biletu poprzez podpisanie wezwania, zatem zasadne jest przypuszczenie, że w ten sposób zrezygnował z przysługującego mu prawa do złożenia sprzeciwu do Zarządu (...).

Niemniej jednak powództwo nie mogło zostać uwzględnione w całości, a to z uwagi na treść przedłożonego przez powoda wezwania do zapłaty. Wymieniona w nim należność różni się od kwoty żądanej pozwem w sposób znaczący.

W pozwie powód domaga się łącznej kwoty 183,60 zł – w tym 180 zł tytułem opłaty dodatkowej – zaś w wezwaniu wpisano kwotę 18 zł jako opłatę dodatkową. Niemniej jednak pozwany J. C. zaakceptował swój dług tylko do wysokości wymienionej w wezwaniu, a zatem niemal dziesięciokrotnie mniejszej niż dochodzona pozwem. Pełnomocnik powoda w toku postępowania nie prostował w żaden sposób tej rozbieżności, choćby poprzez wskazanie, że w wezwaniu omyłkowo wpisano zaniżoną kwotę. Nie dołączył też do pozwu powołanej w podstawie roszczenia uchwały nr XVI/301/2011 Rady m.st. W. z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie opłat za usługi przewozowe środkami lokalnego transportu zbiorowego w m. st. W., której treść mogłaby potwierdzać zasadność dochodzonego roszczenia w całości. Zgodnie z ogólnymi regułami ciężaru dowodu (art. 6 k.c.) to na powodzie spoczywa obowiązek udowodnienia, że roszczenie należy mu się w określonej wysokości, skoro wywodzi z tego faktu korzystne dla siebie skutki prawne. Nie wydaje się zaś uzasadnione przeprowadzanie w tej sprawie przez Sąd dowodów z urzędu, skoro powód nie jest osobą nieporadną, a przy tym reprezentuje go profesjonalny pełnomocnik.

W zaistniałej sytuacji zasądzenie od pozwanego całej kwoty żądanej przez powoda prowadziłoby do jego nadmiernego pokrzywdzenia i stałoby w sprzeczności z zasadami swobodnej oceny dowodów. Skoro powód udowodnił dochodzone przez siebie roszczenie jedynie do kwoty 21,60 zł (18 zł z tytułu opłaty dodatkowej + 3,60 zł z tytułu należności za przejazd), to Sąd nie może wyjść poza tak wyznaczone granice, nie mając stosownej wiedzy urzędowej o opłatach za przejazd środkami komunikacji miejskiej na terenie m. st. W..

Sąd podziela stanowisko, iż opłata dodatkowa, która została nałożona na pozwanego jest swego rodzaju karą umowną – art. 483 k.c. (M. O., Opłata dodatkowa to kara umowna. Rzeczpospolita 1998.3.16). Zgodnie z poglądami judykatury i doktryny - kara umowna przewidziana w art. 483 k.c. stanowi odszkodowanie umowne i jak każde odszkodowanie przysługuje na zasadzie winy, a więc jest ona należna, jeżeli niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania nastąpiło na skutek okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 1968 r., II CR 419/67, LEX nr 6299, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 1969 r., I CR 580/69, LEX nr 6459, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2002 r., V CKN 357/00, LEX nr 55513, P. Drapała w: System Prawa Prywatnego, red. Z. Radwański, Warszawa 2006r.). Jak zostało wcześniej podniesione, pozwany nie wykonał swoich obowiązków wynikających z tej umowy z własnej winy, jednakże obciążanie go opłatą dodatkową w zakresie nieudowodnionym przez powoda byłoby niezasadne.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w punkcie 1 i 2 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 100 k.p.c.

Zarządzenie:

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda.